

‘Wij doen niets dat niet

Nertsen zijn geen dieren om zonder handschoenen aan te pakken.

Ondanks het feit dat sommige Tweede Kamerleden vinden dat hun bedrijfstak moreel niet door de beugel kan, zien **Jan-Willem en Pauline Blanken** nog volop toekomst in de pelsdierenhouderij. “Wij hoeven ons niet te verdedigen. We doen niets dat niet door de beugel kan.” De jonge ondernemers investeren dan ook gewoon door in hun bedrijf. “Het is een groene, natuurlijke en duurzame vorm van veehouderij.”

Door Arend Waninge

Opnieuw ligt de pelsdierensector in Nederland onder vuur. De Tweede Kamerfracties van PvdA en SP willen het houden van pelsdieren vanaf 2018 verbieden. Hun wetsvoorstel betekent een groeistop van de sector. Bedrijfsovername is niet meer mogelijk en bedrijven mogen niet meer groeien. “Een sterfhuisconstructie,” noemt Jan-Willem Blanken (21) dat. Samen met zijn zus Pauline (30) en hun ouders houdt hij in Rinsumageest (Fr.) 5.000 nertsen. “We krijgen tien jaar de tijd om investeringen terug te verdienen. Maar dat lukt niet. We zitten nu nog midden in investeringen voor de toekomst van ons bedrijf.”

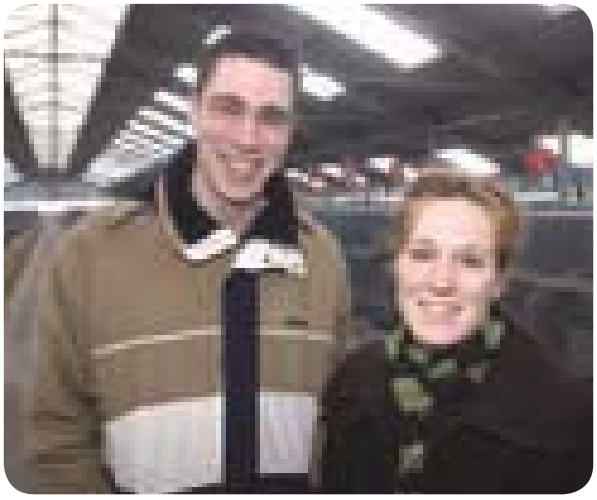
Volgens Jan-Willem maakt dit voorstel een gezonde bedrijfsvoering onmogelijk. “Bedrijven verhuizen naar het buitenland. De krimp heeft direct effect op de voerprijs, de afzet en de financiering van de sector.” Zus Pauline valt haar broer bij. Ze noemt de voorstellen gemeen. Wanneer de maatschappij om wat voor reden dan ook af wil van de pelsdierenhouderij, moet het Rijk de ondernemers maar uitkopen. “We moeten wel de mogelijkheden krijgen om wat nieuws te beginnen.”

Vertrouwen

Ondanks deze nieuwe dreiging zien Jan-Willem en Pauline de pelsdierhouderij nog helemaal zitten. Dat vertrouwen kregen ze met de paplepel ingegoten. Hun ouders streken in 1998 vanuit Lekkerkerk neer in Friesland en bouwden het huidige bedrijf vanaf de grond op. Ook toen hingen er al zware wolken boven de sector. Er lag een wetsvoorstel van het tweede Paarse kabinet om de sector te verbieden. Een vroegtijdige kabinetsval voorkwam parlementaire behandeling. De daaropvolgende kabinetten ontdekten dat het lastig is de sector op

Pelsdieren in Nederland

Nederland is met 8,2 procent van alle pelzen de derde producent van nertsenbont ter wereld, na Denemarken (32,1 procent) en China (19,9 procent). De mondiale productie is aan het verschuiven richting Oost-Europa en China. Nederland leverde de afgelopen jaren al zo’n 2 procent van haar marktaandeel in. De circa 200 Nederlandse bedrijven met het houden van nertsen als hoofdtak, hebben een gemiddelde omvang van 3.000 vrouwtjes. Ze produceren gezamenlijk ruim vier miljoen pelzen per jaar. De sector bood in 2006 werk aan circa 950 fulltime en 250 parttime arbeidskrachten.

Jan-Willem en zijn zus Pauline zien de pelsdierhouderij nog helemaal zitten en investeren volop in het ouderlijk bedrijf.

FOTO'S SIETSE DE BOER

Jan-Willem Blanken voert de nertsen.

door de beugel kan'

Bedrijfsgegevens:
Pauline (30) en Jan-Willem (21) Blanken hebben samen met hun ouders een nertsenbedrijf in het Friese Rinsumageest. De 5.000 vrouwtjes en 1.000 mannetjes zorgen jaarlijks voor circa 25.000 nakomelingen. De pelzen worden afgezet via veilingen in Denemarken en de Verenigde Staten. De gemiddelde opbrengstprijs van een nerts ligt rond 25 euro.

andere gronden dan welzijn aan te pakken. "Wij vertrouwen erop dat onze belangenbehartigers er in slagen te voorkomen dat dit voorstel het in de Kamer haalt," zegt Jan-Willem.
Dat optimisme is mede gebaseerd op zijn overtuiging dat er niets is aan te merken op het welzijn van de nertsen.
De sector investeerde de afgelopen jaren veel in voeding, gezondheid, huisvesting, het tijdstip van spenen van de pups en de selectie op stereotiep gedrag. Vooral de aanpassing van de huisvesting vergt veel investeringen en gaat daarom stap voor stap. Tot en met 2008 moet op ieder bedrijf een kwart van de nertsen voldoende ruimte hebben volgens de richtlijnen van de 'verordening welzijnsnormen nertsen'. Tussen 2009 en 2014 is dat 50 procent. En vanaf 1 januari 2014 moeten alle dieren volgens deze normen gehuisvest worden.
Bij de familie Blanken heeft 40 procent van de nertsen al de juiste huisvesting. Iedere nerts heeft in de kooi de beschikking over afleidingsmateriaal. Pauline: "We zitten nog volop in dat proces. Het is dan ook niet reëel dat we voor 2018 alle investeringen weer terug kunnen verdienen."

Morele toets

De indieners van het nieuwste wetsvoorstel beamen dat de sector op het terrein van welzijn goed bezig is, ze beroepen zich dan ook op morele gronden. 'Het bedrijfsmatig houden en doden van dieren ter verkrijging van hun pels kan de morele toets niet doorstaan' staat in het wetsvoorstel. Maar Jan-Willem en Pauline hebben niet het gevoel dat ze met iets immoreels bezig zijn. Pauline: "Ik houd veel van dieren en heb veel voor ze over. Mensen plaatsen anderen veel te snel in hokjes." Haar broer illustreert dit met het voorbeeld dat Pauline in haar tienerjaren als vrijwilliger wilde werken in een dierenasiel. Toen men hoorde dat ze thuis nertsen hielden, bleek dat niet mogelijk. Dat kon in hun ogen niet samengaan.
Worden ze nooit eens moe van het alsmaar moeten verdedigen van hun sector? "Verdedigen is iets verklaren dat niet door de beugel kan," stelt Pauline. "Dat is bij ons niet het geval. Bont is een duurzaam groen product dat ook in Nederland aan populariteit wint."
Mensen mogen best tegen bontproductie zijn, vinden broer en zus. Ze laten iedereen in hun waarde, maar ze verwachten dat dan ook omgekeerd. "Wij vragen een eerlijke benadering op basis van kennis."
De familie Blanken ontvangt regelmatig excursies en vorig jaar kwamen ruim driehonderd mensen af op een open dag. Van negatieve reacties merken ze op deze dagen weinig. "De opmerkingen in het gastenboek waren overwegend positief."

Natuurlijk proces

Het houden van nertsen is nog een natuurlijk proces, vindt Jan-Willem. De hele voortplanting is niet te sturen. De bronst is afhankelijk van de daglengte en KI is niet mogelijk. De teefjes worden op natuurlijke wijze gedekt door de duizend mannetjes op het bedrijf. Het doden van de dieren, of euthanaseren zoals Jan-Willem het noemt, gebeurt op het bedrijf. Met zuivere koolmonoxide. "Wij hebben het hele proces van geboorte tot dood in eigen hand, dat kan geen andere sector zeggen. Met transport van levende dieren hebben wij ook niets te maken. Bovendien gebruiken we weinig medicijnen en geen preventieve antibiotica."
Jan-Willem en Pauline gaan iedere avond met een gerust hart naar bed. Wroeging over hun werk hebben ze niet en ook voor dierenactivisten zijn ze niet bang. Het bedrijf kent wel een aantal veiligheidsmaatregelen. Iedereen moet zich bijvoorbeeld voor een dicht hek melden. Maar dat heeft volgens Jan-Willem ook meer te maken met verzekeringen en het afgelegen wonen dan angst voor ongenode bezoekers.